

89. møde

Onsdag den 10. maj 2000 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetiden).

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til fødevareministeren [om baggrunden for overskridelsen af budgetterne i Fødevaredirektoratet].

Af Kristen Touborg (SF) og Jes Lunde (SF).
(Forespørgslen anmeldt 4/5 2000).

3) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til trafikministeren [om den københavnske metro].

Af Margrete Auken (SF).

(Forespørgslen anmeldt 19/1 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/1 2000).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 139:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af biltyverier.

Af Helge Adam Møller (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) m.fl.
(Fremsat 5/4 2000).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Claus Larsen-Jensen (S), Charlotte Antonsen (V), Lene Espersen (KF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mimi Jakobsen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL) og Frank Dahlgaard (UP) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Dansk Udenrigspolitisk Instituts udredning om udviklingen i EU siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold?«
(Forespørgsel nr. F 61).

Medlem af Folketinget Inge Dahl-Sørensen har meddelt mig, at hun ønsker at blive fritaget for hvervet som tingsekretær. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykke hertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Til at indtræde i hvervet som tingsekretær i stedet for Inge Dahl-Sørensen har vedkommende gruppe udpeget Anders Mølgaard, der herefter er valgt.

Formanden for Uddannelsesudvalget har meddelt mig, at udvalget i henhold til forretningsordenens § 12, stk. 4, har optaget forslag til lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven) (lovforslag nr. L 189) til fornyet udvalgsbehandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 2571

1) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Finder ministeren det seriøst og gavnligt for euroens troværdighed, at Grækenland nu bydes velkommen som euroland fra 1. januar 2001, mens Sverige må vente i mindst 2 år, før EU vil erklære svenskerne for egnede til euroen?«

Skriftlig begrundelse

Trods en offentlig gæld på over 100 pct. af BNP og en inflation, som er kunstigt og midlertidigt nedbragt, har EU-Kommissionen nu godkendt Grækenland som værdig til at indtræde i euroen fra 1. januar 2001, altså om mindre end 8 måneder. Såvel EU-Kommissionen som Den

Europæiske Centralbank har erklæret, at Grækenland opfylder adgangskravene til euroen. Et af kravene er en offentlig gæld på højst 60 pct. af BNP. Grækenlands offentlige gæld er imidlertid på over 100 pct. af BNP, og den falder næsten ikke. Hertil kommer, at Grækenland i januar opskrev sin valuta i forhold til euroen, hvilket i en periode fører til mindre inflation i Grækenland. Grækerne har også sænket mosen, hvilket på samme vis kunstigt og midlertidigt sænker prisstigningsakten. I kraft af disse kunstgreb er det lykkedes for Grækenland at få sin inflation (midlertidigt) ned og i overensstemmelse med eurobetingelserne, og det har EU nu accepteret. (Den Europæiske Centralbank har bag kulisserne søgt at få græsk tilslutning til euroen udskudt, men altså forgæves). Samtidig med beslutningen om at optage Grækenland som det 12. euroland, har euroens kurs slået nye bundrekorder. Samtidig med ros og grønt lys til Grækenland giver EU-Kommissionen en reprimande til Sverige, fordi landet ikke endnu har tilsluttet sig ERM II-aftalen. Først når Sverige har været tilsluttet denne aftale i 2 år, kan landet blive euromedlem.

Med andre ord: EU giver grønt lys for et politisk og økonomisk ustabil land som Grækenland til at indtræde i euroen, mens et rigt og økonomisk stærkt land som Sverige må vente mindst 2 år. Det virker mildt sagt ikke seriøst, og sådanne beslutninger er selvfølgelig medvirkende til at undergrave den i forvejen vakkende tillid til euroen. Hvad der sker, når tyskerne opdager, at de har fået fælles pengevæsen og økonomisk skæbnefællesskab med de politisk og økonomisk ustabile middelhavslande, men ikke med de stabile og velordnede skandinaviske lande, vil fremtiden vise.

Frank Dahlgaard (UP):

Det er jo kendt gennem medierne, at Grækenland har søgt om og i hvert fald i første omgang af EU-systemet fået grønt lys for at tilslutte sig euroen, den fælles europæiske valuta, som er ude i store vanskeligheder og har en lav kurs.

Samtidig har man tilkendegivet over for Sverige, som jo grundlæggende er et stærkt og stabilt land, at det ikke kan komme med i euroen, hvis det skulle ønske det, de første 2 år, for det opfylder ikke betingelserne.

Det er baggrunden for spørgsmålet, om ministeren finder, at det er seriøst og troværdigt, at man nu vil optage Grækenland i euroen, men ikke Sverige.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg vil lige indledningsvis bemærke, at spørgsmålet om optagelse af Grækenland først behandles på økofinrådsmødet i juni måned i år.

Når det er sagt, skal det tilføjes, at Grækenland ganske rigtigt opfylder alle konvergenskriterierne for deltagelse i den fælles valuta, og at vi derfor forventer, at Grækenland bliver optaget i den fælles valuta.

Så spørger hr. Frank Dahlgaard, om det er gavnligt for euroens troværdighed, og sammenligner med Sverige. Mit svar er: Det er aldeles troværdigt, nemlig at eurosamarbejdet følger de regler, der er vedtaget, som er skrevet i Traktaten, og som er ratificeret af alle medlemslandene.

Formålet med det, vi kalder konvergenskriterierne, de økonomiske mål, er jo at sikre, at de lande, der optages i euroen, har opnået en tilstrækkelig grad af økonomisk stabilitet, og det er bl.a. derfor, der er tale om en hel række kriterier og ikke kun et enkelt krav.

Så vil jeg godt nævne med hensyn til Grækenland, at i starten af 1990'erne var inflationen på 20 pct., den lange rente lå på et højt niveau og budgetunderskuddet lå vedvarende på mellem 10 og 15 pct. af det græske bruttonationalprodukt. I dag er inflationen kommet ned på 2,5 pct., det lange rentespænd til Tyskland er på mindre end 1 pct. – og det er markedet, der har bestemt den rente, og det viser tilliden til den græske økonomi og den græske økonomiske udvikling – og budgetunderskuddet var i 1999 på under 2 pct.

Jeg synes, Grækenland har gjort en fantastisk flot indsats. Der er ikke noget, der kan sige, at Grækenland snyder på vægten eller lignende, som hr. Frank Dahlgaard plejer at sige det. Fakta er, at Grækenland har klaret sig bedre, end hr. Frank Dahlgaard ønskede eller i sin vildeste fantasi havde forestillet sig. Det burde give stof til eftertanke i stedet for blot at give endnu en anledning til at luften sine fordomme mod lande i Sydeuropa.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministeren tager helt fejl. Der er slet ikke tale om at luften fordomme; der er tale om kolde økonomiske og politiske kendsgerninger, og jeg må i tillæg stille nogle spørgsmål til ministeren.

For det første: Hørte jeg rigtigt, at ministeren sagde, det er seriøst, at Grækenland kan komme med i euroen her om 8-9 måneder? Og jeg kan forstå, at ministeren er med til at sige ved

mødet i Portugal i sommer, at det er i orden, at Grækenland kan komme ind, men det kan Sverige ikke; dér skal der gå mindst 2 år, og det skal være knyttet til valutasystemet, og den slags. Hørte jeg rigtigt, at Grækenland er det stærke, stabile, troværdige land, mens Sverige ikke er det? Mener ministeren virkelig det? Det var det første.

Det andet er, at ministeren ved jo godt – det er et spørgsmål – at Grækenlands offentlige gæld er på over 100 pct. af nationalproduktet. Grænsen i ØMU-systemet er 60 pct. Den er altså langt højere. For det andet: Ministeren ved jo godt, at Grækenland opskrev, revaluerede, sine drakmer i januar i forhold til euroen. Sådan noget giver i en overgangsfase lavere prisstigninger, så man kan opfylde kravet om lave prisstigninger. Er det ikke rigtigt?

Og for det tredje: Er det ikke også rigtigt, at grækerne har sænket deres indirekte afgifter og momsene, hvilket jo også giver lavere priser og lavere inflation i en overgangsfase, og at det er ud fra disse kunstige og midlertidige greb, man kan opfylde nogle af kriterierne? Og så accepterer man det bare fra EU's side og tilsyneladende også fra ministerens side, som jo – og det er det sidste spørgsmål i denne omgang – skal være medbestemmende. Selv om vi ikke er med i euroen, er vi vel med til at bestemme, om man opfylder kriterierne. Og så vil ministeren, kan jeg forstå, lukke Grækenland ind i euroklubben.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er korrekt, at Grækenland forventes at kunne være med fra den 1. januar 2001, og at Sverige ikke forventes at være med. Sverige opfylder ganske enkelt ikke alle fem kriterier, som de er beskrevet i Traktaten. Det gør Grækenland derimod, og Grækenland har derfor anmodet efter reglerne og procedurerne om at blive optaget. Den procedure er gået i gang, og jeg forventer også, at Grækenland kommer med.

Det er korrekt, at Grækenlands gæld er på over 100 pct. Det er der en række andre landes der også er, men jeg vil gerne minde hr. Frank Dahlgaard om, at i kravene med hensyn til konvergenskriterierne står der netop om gældsafsnittet, at man skal være på vej til referencerammen på de 60 pct.

Det er også korrekt, at drakmen er revalueret i januar. Det er ikke gjort af Grækenland alene. Det er gjort i en vurdering sammen med Den Europæiske Centralbank og de 11 eurolande, og hr. Frank Dahlgaard ved fra tidligere onsdags-

spørgsmål, at det er måden at gøre det på, hvis man mener, det er det relevante for den pågældende valutas centralkurs.

Det er også korrekt, at Grækenland har sænket momsene, og at det kan bidrage til en lavere inflation. Jeg ved ikke, hvorfra hr. Frank Dahlgaard har, at det er midlertidigt, men der er ikke noget ulovligt i det.

Og det er også fuldstændig korrekt, at Danmark deltager i behandlingen af ansøgningerne til medlemskab af euroen, og at Danmark følger de regler, der er fastsat i Traktaten. Det er jo det, der er hele ideen med det europæiske samarbejde, vil jeg gerne understrege over for hr. Frank Dahlgaard: at der er et regelsæt, og det regelsæt er traktatfæstet, og det er ratificeret i alle medlemslandene, og derfor har vi fået et Europa. Og det er det, der er helt utroligt, fantastisk, vigtigt, godt: at også danskerne er klar over, at vi har et regelsæt for, hvordan man træffer beslutninger. Det er på lige fod. Alle lande har samme muligheder for at påvirke, nøjagtig som partierne har mulighed for at påvirke beslutningerne i Folketinget.

Det er en demokratisering af Europa, og dermed har vi afskaffet, at det er de største lande, der bestemmer alting alene.

Frank Dahlgaard (UP):

Ja tak! Jeg kan forstå, at ministeren bekræftede, at Grækenland er seriøst velkomment i euroklubben og opfylder alle kravene, mens Sverige ikke gør det; det skal i hvert fald holdes ude 2 år til, hvis ellers det vil ind, men der er jo ikke noget, der tyder på, at det vil det sådan lige med det samme.

Kan ministeren bekræfte, at der var vild jubel i Athen, da Europa-Kommissionen og nølende Den Europæiske Centralbank gik med til at indstille til topmødet i juni, at Grækenland skal med, vild jubel og glædesscener i Athen, men ikke i Berlin eller Bonn, ikke i Tyskland? Kan ministeren bekræfte, at medlemmet af den tyske forbundsbanks råd, Hans Reckers, i sidste uge opfordrede Grækenland til at vente med at søge, fordi det ikke var troværdigt og gavnligt for euroens kurs og værdi, at der kom et land som Grækenland ind nu, altså at der kom flere middelhavslande ind, som havde, skal vi sige botaniseret lidt med konvergenskravet?

Keld Albrechtsen (EL):

En ting er, at ministeren af politiske grunde synes, at der skal flere lande ind i Euroland, men

ministeren erkender jo selv – jeg vil da godt høre, om jeg har forstået svarene rigtigt – at der altså har været en opskrivning af den græske valuta, drakmen, og der har også i de nedsættelser af afgifterne ved hjælp af sådanne midlertidige kunstgreb været nogle midler til at forsøge på at holde inflationen officielt nede i retning af, hvad der kræves af Centralbanken.

Det betyder jo – og det vil jeg godt bede ministeren bekræfte – at der efterfølgende står et problem for den græske regering. Den skal for så at kunne overholde euroreglerne i gang med en masse nedskæringer efterfølgende, for så kommer regningen jo.

Derfor vil jeg da opfordre ministeren til at besvare hr. Frank Dahlgaards spørgsmål, som jo er, om det kan være medvirkende til at styrke euroens troværdighed. Det tror jeg ikke. Jeg tror, det kan være medvirkende til at sende eurokursen endnu længere ned. Men jeg forstår ikke helt ministerens forklaring; den hænger ikke sammen.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Grækenland er et seriøst og fuldgyldigt medlem af Det Europæiske Fællesskab og inde under de samme regler, som alle andre lande er. Sverige er ligeledes inde under de samme regler. Det, der skaber tryk og troværdighed, er, at de regler overholdes. Sverige har i øvrigt ikke søgt om at blive medlem af den fælles valuta. Det er helt ude af spørgsmålet, så der er ingen mening i at stille Grækenland op mod Sverige.

Jeg kan ikke bekræfte, om der var glædesscener i Berlin eller ej. Jeg forstår udmærket glædesscenerne i Athen, for grækerne har sammen med deres folkevalgte politikere arbejdet for at være med i den fælles valuta, så jeg glæder mig også sammen med dem over, at det er lykkedes.

Jeg kan ikke bekræfte, at der er tyske bankfolk, der har ytret et eller andet om Grækenland; det har jeg ikke fulgt med i. Det, jeg gerne vil understrege, er, at man kan være fuldstændig tryk ved, uanset om man er dansker eller græker eller en anden nationalitet inden for det europæiske samarbejde, at Traktaten gælder, når den er ratificeret, og at reglerne bliver overholdt. Og det er fantastisk vigtigt; alt andet ville være utænkeligt.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg kender ikke til, at det er en midlertidig nedsættelse af afgifterne i Grækenland, så det må jeg afvise. Jeg kender heller ikke til, at Den Europæiske Centralbank har krævet en bestemt inflation af den græske

regering. Det passer ikke. Inflationskriteriet er fastsat i Traktaten og har ikke noget med Den Europæiske Centralbank at gøre; det er ikke noget, den bestemmer over.

Jeg kan heller ikke bekræfte, at den græske regering skal skære ned, men jeg kan bekræfte, at Danmark lykønsker Grækenland med dets medlemskab af den fælles valuta og med, at det er lykkedes for det at skabe det bedst tænkelige grundlag for stigende beskæftigelse og bedre sociale vilkår og større vækst i Grækenland. Det lykønsker jeg grækerne med. Det burde Enhedslisten også gøre.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg må spørge ministeren, om ministeren er forundret over, at grækerne er glade for det, for det er klart, at nu knytter de sig til centraleuropæisk og tysk økonomisk ansvarlighed. Men hvis Danmark skal med – og det ønsker ministeren jo – kan ministeren så bekræfte, at så får Danmark ikke bare fælles penge med Tyskland og Holland, de lande, der er med nu, men også med Grækenland og med tiden med alle de østeuropæiske lande, der jo også skal med, og med tiden også med Tyrkiet, som det seriøse EU har inviteret med? Dette asiatiske land, stort set asiatiske land, skal med i EU og derfor også med i ØMU'en, og derfor får Danmark også fælles pengevæsen og økonomi med Tyrkiet med tiden – er det ikke korrekt forstået? – et naboland til Grækenland, men altså på den asiatiske side i Det Europæiske Fællesskab. Er det seriøst?

Og så helt konkret: Vil ministeren til juni i Portugal være med til på Danmarks vegne at give grønt lys for, at Grækenland kan komme med ind i euroen? Og mener ministeren, at det styrker euroen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er fuldstændig korrekt, som hr. Frank Dahlgaard beskriver det, at de lande, der er med i den fælles valuta, i givet fald vil dele pengepolitik med Danmark, hvis Danmark kommer med i den fælles valuta, ligesom de deler fælles pengepolitik med Tyskland, Frankrig, Luxembourg, Holland, Belgien osv. osv. Så det er korrekt.

Jeg skal måske understrege over for hr. Frank Dahlgaard, at i vore dage er, i modsætning til for 30, 40, 50 år siden, de økonomiske relationer, de økonomiske forhold, grænseoverskridende, ligesom miljøet er grænseoverskridende.

Vi er bundet økonomisk sammen med Europa, fordi vi handler så meget med hinanden, hvilket er grundlaget for stigende vækst, stigende beskæftigelse.

Danmark er jo et stjerneeksempel på, hvad der bliver resultatet af at føre den politik, som alle eurolandene skal føre. Tænk hvis hele Europa når til at have høj beskæftigelse, overskud på betalingsbalancen, overskud på de offentlige budgetter, sådan som Danmark har! Hvad har hr. Frank Dahlgaard egentlig imod det?

Det er det, det hele går ud på. Det er hele ideen. Vi holder sammen, der er fred i Europa, vi skaber et fællesskab, det bedste grundlag for vores velfærdssamfund i Europa.

Frank Dahlgaard (UP):

Nu blev det jo vendt lidt rundt på det, da det var mig, der fik et spørgsmål.

Ministeren sagde jo, at Danmark er et stjerneeksempel, og så må man tilføje, at vi har vores egen krone, vi har vores eget folkestyre, vi har vores egen økonomi endnu, og at vi selv har skaffet overskud på betalingsbalancen, overskud på de offentlige finanser, den laveste arbejdsløshed i 25 år, en af de laveste arbejdsløshedsprocenter i Europa og langt, langt lavere end i Euroland, en lav inflation, politisk, social og økonomisk stabilitet.

Det danske folkestyre har selv klaret det, så hvorfor i al verden skal det med ind under euroen? Hvorfor i alverden skal vi have fælles penge med bl.a. Grækenland og de østeuropæiske lande med den usikkerhed og ustabilitet, det giver? Hvorfor gå med ind i et skæbnefællesskab, hvor vi ikke selv mere har styr på vores egen økonomi?

Kan ministeren bekræfte, at man udmærket kan have et tæt og venskabeligt og godt forhold til andre lande økonomisk og politisk uden at skulle have fælles penge og fælles alt muligt andet? Vi skal jo ikke have fælles penge med nordmændene, og vi elsker dem jo, og de elsker os. Så hvad er problemet?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan bekræfte, at Danmark har sin egen krone endnu og sit eget Folketing og selv har skabt overskud, høj beskæftigelse etc. Jeg kan bekræfte, at det har Danmark gjort ved at føre den politik, som hører til en fastkurspolitik. Vi har øvet os på at være med i den fælles valuta siden 1982.

Derfor er vores erfaringer et utroligt godt bilde på, hvad den fælles valuta kan skabe af grundlag for høj beskæftigelse og gode økonomiske og sociale vilkår i hele Europa. Det har Danmark ikke gjort alene. Det har Danmark gjort på grund af det økonomiske samarbejde i EU, på grund af vores handelssamarbejde med EU.

Danmark kan ikke gøre den slags ting alene. Vores økonomi er vævet sammen med de andre landes, og det, der er ideen, er, at vi skaber et Europa med stabilitet, med fred, med samarbejde, med lige rettigheder for alle selvstændige, suveræne, stater, der er med i det fællesskab og med i den fælles valuta.

Det synes jeg er en fantastisk flot idé: fred i Europa og de bedste muligheder for at løse de fælles problemer, de bedste svar på globalisering og andre ting, der har forandret vores vilkår. De svar har hr. Frank Dahlgaard ikke leveret på noget tidspunkt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2572

2) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Vil ministeren helt afvise den tidligere økonomiminister Ivar Nørgaards ængstelse for, at et dansk ja til euroen betyder, at folkepensionen ikke kan opretholdes, som vi kender den i dag?«

Skriftlig begrundelse

Fhv. økonomiminister Ivar Nørgaard, der er uddannet nationaløkonom, sagde på den ekstraordinære socialdemokratiske kongres i Odense den 30. april 2000, at han »er overbevist om, at hvis vi er med, vil euroen blive brugt som argument for at harmonisere skatterne i EU, og så kan vi ikke opretholde den folkepension, vi har i dag«.

Ivar Nørgaard påpegede samtidig, at der ikke er seriøse argumenter for, at danske ministre skal sidde med ved bordet i Euro-11-gruppen. Det udtrykte han således ifølge Jyllands-Posten (1. maj 2000): »Når regeringen så varmt ønsker dansk tilslutning til den fælles mønt, euroen, skyldes det først og fremmest, at ministre ikke bryder sig om at føle sig udenfor. Der

er ikke andre væsentlige argumenter for at tiltræde euroen nu.«

Frank Dahlgaard (UP):

Tidligere økonomiminister Ivar Nørgaard sagde her den 30. april på den ekstraordinære kongres i Socialdemokratiet, at han var overbevist om, at hvis vi gik med i euroen og afskaffede den danske krone, så ville det blive brugt som et argument for at harmonisere skatterne, og så kan vi ikke opretholde folkepensionen, som vi har den i dag.

Vil ministeren erkende, at der er en forbindelse mellem, at vi har vores egen valuta, vores egen krone, og så det, at vi så selv kan bestemme over vores sociale system, vores pensions-system og folkepensionen? Vil ministeren erkende, at går vi med i euroen, så får det også konsekvenser for folkepensionen?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Svaret er meget enkelt og meget klart: Nej og atter nej. Hr. Frank Dahlgaard tager fuldstændig fejl. Jeg har sagt det før, og jeg vil gerne gentage det: Der er intet belæg for, at euroen skulle føre til en harmonisering af skattepolitikken.

Der er i dag 11 lande, der er med i den fælles valuta. Vi kan se landene, vi kan se, hvad det er for en politik, de fører. Vi kan se deres finanslove, vi kan se deres forslag til skattepolitik. Tyskland og Frankrig laver reformer nu i disse måneder, og der er ingen harmonisering, absolut ikke.

Der er ingen sætninger i det kapitel, der handler om Den Økonomiske og Monetære Union, der taler om harmonisering af skattesystemerne eller harmonisering af folkepensionerne. Det passer ikke, og jeg er uenig med den tidligere økonomiminister Ivar Nørgaard i dette synspunkt.

Jeg vil gerne endnu en gang gøre det fuldstændig klart – og jeg kommer gerne igen onsdag efter onsdag og gør det klart over for hr. Frank Dahlgaard – at de krav, der i medfør af fastkurspolitikken og deltagelsen i den fælles valuta stilles til vores økonomiske politik, er præcis de krav, som regeringer efter regeringer har levet op til siden 1982 i det danske Folketing. Det er præcis de samme krav, som regeringer efter regeringer siden 1982 har levet op til her i Folketinget, og jeg vil gerne se den po-

litiker, der vover at påstå, at denne politik ikke har været en succes.

Det er derfor, det er så enkelt at forklare, hvad det er, der følger med den fælles valuta. Det er nemlig det, Danmark har øvet sig på i 18 år. Vi havde i 1982 en arbejdsløshed på 240.000, og den har været oppe på 350.000, og vi har i dag en meget lav arbejdsløshed, fordi vi har ført den politik, der følger med fastkurspolitikken; det er det, der er ideen.

Frank Dahlgaard (UP):

Ja, det har vi jo, og jeg giver da ministeren ret i, at vi har ført en fornuftig politik, men det er ikke for at være med i EU, men fordi der er mange arbejdsløse og de skal væk, så vi får ordentlige tilstande. Og det er jo i stort og vidt omfang lykkedes i Danmark – det er jo rigtigt – men det hænger jo ikke sammen med, at det er den gode EU-politik, for man har ikke gjort det i eurolandene, i Tyskland, i Frankrig, i Spanien, i Italien, i alle de store eurolande, hvor der er høj arbejdsløshed og sociale problemer, der er knyttet til arbejdsløsheden.

Af en eller anden grund har vi åbenbart ført EU-politik, men i de store EU-lande har man ikke gjort det, og det hænger jo ikke sammen. Det hænger jo ikke sammen, når ministeren siger, at et lille land ikke kan selv – det er jo det, ministeren siger – det hænger jo ikke sammen, når ministeren siger, at det ikke går med et lille land med sin egen lille valuta; vi skal ind og have en stor valuta som de andre. Men hvorfor er Tyskland, Frankrig, Italien, Spanien så ikke rige lande, for de har jo store valutaer og har haft det før, og nu har de fået den fælles valuta, og hvorfor har de så ikke en lav arbejdsløshed?

Det er jo lille Danmark, der selv har gjort det, ikke for at opfylde nogle EU-kriterier, men fordi det er fornuftigt, og fordi vi ikke har skullet spørge andre, og fordi vi bare har gjort det. Det er jo lige præcis en argumentation for at holde fast i kronen, og skulle det så vise sig imod al fornuft, at det alligevel skulle blive en succes med euroen, så kan vi jo altid senere stemme ja og komme ind, men går vi ind nu, er der ingen vej ud igen, kan ministeren bekræfte det?

Formanden:

Jeg skal henlede opmærksomheden på, at vi for øjeblikket er i gang med spørgsmål nr. S 2572, og jeg skal alvorligt henstille, at man holder sig inden for spørgsmålenes rammer. Hr. Ole Sohn.

Ole Sohn (SF):

Økonomiministeren understregede meget kraftigt, at en fælles valuta ikke betyder en fælles økonomisk politik, og så er mit spørgsmål: Vil det så sige, at man skal ændre undervisningsplanerne for økonomistudierne på universiteterne? For det er jo sådan en almindelig grund sætning, at har man en fælles valuta, så må man også have en fælles økonomisk politik, for ellers hænger tingene ikke sammen.

Keld Albrechtsen (EL):

Som det jo fremgår af hr. Frank Dahlgaards spørgsmål, så har tidligere økonomiminister Ivar Nørgaard udtrykt ængstelse over, at euroen vil trække en harmonisering af skatterne med sig, som vil blive tvunget nedad.

Her vil jeg da godt spørge ministeren, som nu pure afviser Ivar Nørgaards synspunkter, om det ikke er korrekt, at der i dokumentet efter dokument, som er vedtaget i EU – også af ministeren selv og også af statsministeren på Lissabontopmødet – og som bliver vedtaget på det kommende topmøde i juni i Portugal, gang på gang står, at skatterne skal ned, at personskatterne skal ned. Det kan ministeren da ikke fortie for offentligheden; ministeren er selv med til at vedtage det.

Tror ministeren, at man kan blive ved med at pålægge landene at sætte skatten ned, uden at det får konsekvenser, i sidste ende også f.eks. for den danske folkepension? Jeg synes ikke, at ministeren giver befolkningen al den information om det, der foregår her, som befolkningen har krav på.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Danmark har – det er til hr. Frank Dahlgaard – siden 1982 ført en økonomisk politik, som om vi var med i en fælles valuta. Det er det bedste billede, jeg kan give af fastkurspolitikken. Vi har ikke brugt devalueringsinstrumentet i den økonomiske politik i Danmark. Derfor har vi fået så gode resultater, som vi har.

De andre lande er i gang med at gøre det på samme måde, og det er det, der er ideen med den fælles valuta og den måde, den økonomiske politik er tilrettelagt på. Det er en succes, og derfor er euroen også en succes. Den er udtryk for den politiske vilje til at skabe høj beskæftigelse og god velfærd i Europa.

Over for hr. Ole Sohn vil jeg gerne understrege, at det, jeg svarede på, var spørgsmålet om, hvorvidt den fælles valuta fører til en harmoni-

sering af skattesystemet, og dér er mit svar nej. Grundlaget for den fælles valuta er, at der er en samordnet økonomisk udvikling – at økonomierne går i takt, kan man godt kalde det – inden for en ganske bestemt ramme, der er defineret i Traktaten.

Derfor er der selvfølgelig et behov for en fælles type økonomisk politik, men det betyder ikke, at man skal have det samme skattesystem i alle landene. Det er ligesom i Danmark – uden at man skal misforstå sammenligningen – hvor der er op til 10 pct. forskel i skatteniveauet fra den ene kommune til den anden, ligesom der heller ikke nøjagtigt er fælles skattepolitik mellem de amerikanske stater.

Det var altså spørgsmålet om harmonisering af skattesystemet, jeg svarede på.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg mener ikke, at euroen trækker en harmonisering af skatter med sig. Det, der sker – og det ved hr. Keld Albrechtsen udmærket efter mange år i Europaudvalget og diskussionerne bl.a. dér – er, at der er et globalt pres på selskabsskatteniveauet og kapitalbeskatningen, men det er ikke en følge af euroen, og jeg vil henvise til de udmærkede rapporter, der er udgivet af regeringen og senest fra DUPI.

Endelig har hr. Keld Albrechtsen misforstået det eller taler imod bedre vidende om de dokumenter, der henvises til. Der er ikke pålæg om, at skatterne skal nedsættes i Europa. Der er en diskussion om – i øvrigt på baggrund af Jacques Delors' rapport fra 1992 om beskæftigelse, konkurrence og vækst – at flytte beskatning af arbejdskraft over til beskatning af miljøforbrug.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg må spørge: Er den tidligere økonomiminister dum eller uvidende, eller har han fuldstændig taget fejl af, hvad det hele drejer sig om, når han kan sige, at han ikke mener, hvis vi går med i euroen, at man kan opretholde folkepensionen, sådan som vi kender den i dag?

Lad mig spørge ministeren, om hun er bekendt med økonomiprofessor Thorlund Jepsens kronik i dagbladet Politiken den 11. april, hvor han beskriver hele forløbet, og hvor han beskriver, at euroen vil være olie på en maskine, som vil fremskynde en udvikling, der harmoniserer ikke bare lønninger og priser, men også de sociale ydelser og pensionssystemerne og skattesystemerne og skatterne.

Og når man ved, sådan som Ivar Nørgaard påpeger, at der er en meget alvor henstilling fra EU om at få skatterne ned, så er der ikke råd til det velfærdssamfund, som vi har i Danmark, og som er af en anden karakter end det, man har i EU-landene. Er det ikke korrekt?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er da korrekt, at der bliver skrevet, som hr. Frank Dahlgaard siger, men jeg er dybt, dybt, dybt, dybt uenig i det, der bliver skrevet. Og det, Thorlund Jepsen bl.a. mangler at gøre, er at give et relevant og brugbart svar på, hvad der globalt er sket af forandringer med frie kapitalbevægelser osv. inden for de sidste 30 år. Det er jo en anden virkelighed, vi står i i dag end for 30 år siden, da vi kom ind i Fællesskabet i 1972.

Jeg har ingen kommentarer til Ivar Nørgaards vurdering. Det er Ivar Nørgaards egen vurdering. Jeg bliver spurgt, om jeg er enig, og jeg er dybt uenig i Ivar Nørgaards formodning. Danmark er fuldstændig selv herre over sin folkepension; vi kan fordoble folkepensionen i Folketinget her i morgen, hvis vi vil. Der er ingen, der blander sig i det. Det gør vi selv.

Der er ingen steder i nogen traktater eller andre steder, hvor der står, at folkepensionen skal være ens i de europæiske lande. Der er ingen lande, der ønsker at ændre deres systemer, så de bliver ens. Alle lande synes, deres egne systemer er gode. Vi indretter os i Danmark, som vi helst vil have det, og det har intet på sig, at folkepensionen bliver berørt af Danmarks deltagelse i den fælles valuta.

Frank Dahlgaard (UP):

Det har det altså åbenbart ikke efter ministerens opfattelse, men andre og tidligere ministre og økonomer er altså af en anden opfattelse og mener, det har en betydning.

Ministeren har åbenbart ikke læst professor Thorlund Jepsens kronik den 11. april i Politiken, for han beskriver jo hele udviklingen og globaliseringen og de frie kapitalbevægelser, og så siger han, at tingene allerede er lagt til rette, og at der også er et pres på Danmark. Går vi med i euroen og afskaffer vores egen krone, svarer det til at komme godt med olie ned i maskinen, og så går det hurtigt i retning af, at vi ikke længere kan have vores eget system, og at vi må indrette os og harmonisere, også pensionssystemerne og de sociale ydelser.

Må jeg så spørge til sidst, om den garanti for, at vi kan indrette vores folkepension, præcis

som vi selv vil, er lige så nagelfast som garantien for efterlønnen, hvor vi jo for mindre end en måned siden måtte give op over for EU's krav om at ændre reglerne, så man kan tage efterlønnen med sig til udlandet, bl.a. fordi tyskere, der arbejder her i landet, selvfølgelig skal have deres efterløn, selv om de bosætter sig i Tyskland senere. Er det ikke korrekt, at vi ikke har kunnet opretholde efterlønnen sådan, som vi selv ville?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver nødt til at sige, at ministeren giver altså befolkningen et falsk billede af, hvad der står i de EU-papirer, hvor man giver landene retningslinjer. Der står jo – og det indrømmede ministeren godt nok også – at EU kræver personskatterne sat ned, men der står jo ikke, at nedsættelsen skal opvejes af miljøafgifter. Derimod står der, at vi skal til at kigge på vore velfærdssystemer. Det må ministeren da bekræfte.

Og jeg vil godt spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at i Lissabonpapirerne stod der, at personskatterne skal ned, og at man skal kigge på incitamenterne i bl.a. dagpengesystemerne. I de retningslinjer, der nu skal til behandling på topmødet i juni, står der, at personskatterne skal ned, og at man skal kigge på de offentlige udgifter.

Jeg synes ikke, det er rimeligt og ordentligt af ministeren at informere befolkningen på den måde, som finder sted, hvor man fra regeringens side faktisk fordrejer, hvad det hele går ud på, og derfor synes jeg heller ikke, det er lykkes for ministeren at afkræfte det, Ivar Nørgaard har sagt.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaard: Efterlønnen er en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, og det, der er aftalt med EU, er – som hr. Frank Dahlgaard godt ved, og som jeg har gentaget her i Folketingssalen mange gange – at ophæve bopælskravet. Hvis man er berettiget til efterløn, kan man nu tage den med, selv om man bor på sin ødegård i Sverige eller et andet sted. Det er fint, og det er jeg enig i, for det er en stor retfærdighed.

Hr. Frank Dahlgaard siger, at Danmark ikke har kunnet opretholde efterlønnen. Det er direkte forkert. Efterlønnen i dag er fuldstændig identisk med den efterløn, vi havde for et halvt år siden. Der er ingen ændringer. Det er bo-

pælskravet, der er ændret, ikke efterlønnsens indhold.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg havde nær sagt: Skulle vi nu ikke sætte os sammen med papperne ved siden af os og se efter, hvad der står? For eksempel står der det sted, hvor det er beskrevet, at Danmark har et meget højt skatte-tryk, i den næste sætning, som jeg husker det – og jeg tilbyder at sætte mig ned ved siden af hr. Keld Albrechtsen og kigge på det: Danmark har allerede lavet en ændring, der sænker skatten på de lave indkomster og finansierer det ved grønne afgifter. Det var et citat efter hukommelsen, men vi kan se på det sammen.

I øvrigt står der, at Danmark gerne skal gennemføre de reformer, vi allerede har gennemført. Vi har sænket skatten på de lave indkomster, for det skete jo som bekendt med pinse-pakken, hvor Enhedslisten var utrolig hjælpsom, så vi fik en anden fordelingspolitisk profil end den, vi havde før. Det er jeg glad for.

Skatterne er et dansk anliggende, men vi diskuterer selvfølgelig landene imellem, og det er uafviseligt, at Danmark har verdens højeste skattetryk. Det indrømmer jeg, og det konstateres også i rapporten.

Frank Dahlgaard (UP):

Jamen er ministeren enig med mig i, at det høje skattetryk er noget, vi selv skal bestemme?

Jeg synes da, det skulle være lavere, for jeg er konservativ, men det er da ikke noget, andre lande og andre organisationer som EU, skal blande sig i. Det er vel noget, det danske folkestyre skal finde ud af? Ved næste folketingsvalg stemmer man forhåbentlig og formentlig på nogle politikere, som kan bringe den sag på plads her i Folketinget på den måde, vi ønsker herhjemme, og uden direktiver udefra.

Kan ministeren så bekræfte, at den efterløn, som hun siger er en arbejdsmarkedsydelse, er noget, der diskuteres i øjeblikket? Så sent som i dag i enten Dagbladet Børsen eller Berlingske Tidende, jeg husker det ikke, siger professor i socialret Kirsten Ketscher: Efterlønnen kan ikke opretholdes.

Vi har et problem, og kan ministeren bekræfte, at den ændring af efterlønnen, der skete for en måneds tid eller to siden, ikke var noget, den danske regering og det danske Folketing havde ønsket, fordi det kom til at koste statskassen og skatteyderne for meget, men at vi måtte give efter over for krav fra EU? Og kan ministeren med henvisning til det, der står i dagbladene i

dag, bekræfte, at spørgsmålet om efterlønnen i forhold til EU er helt uafklaret, at det formentlig også gælder for pensionerne inklusive folkepensionen, og at det er noget, der vil blive fremskyndet, hvis vi siger ja til euroen og ikke længere har vores egen krone?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er altså, som om ministeren tager det udgangspunkt, at den udvikling, vi ser i EU nu, fuldstændig standser, hvis vi afskaffer kronen. Men hvorfor skulle ministeren tro det? Hvorfor tror ministeren ikke, at den udvikling, vi ser, i stedet vil blive forstærket af et farvel til kronen? Det er jo det, det hele handler om.

Nu diskuterer vi også efterlønsordningen med ministeren her i spørgetiden, og i efteråret 1998 blev det garanteret fra regeringens side, at ordningen ikke ville ændret som følge af pres fra Europa-Kommissionen, fordi det ikke var en ordning, der overhovedet var omfattet af nogen som helst former for regler i EU. Det garanterede regeringen i efteråret 1998.

Men i foråret 2000 foreslår regeringen at lave efterlønsordningen om med hensyn til bopælskriteriet under henvisning til, at man har for-handlet om nye regler med Europa-Kommissionen, og så siger vi: Jamen er det så ikke naturligt at tro, at om et år eller to bliver efterlønsordningen lavet om igen, måske sådan, at man kan tage en del af efterlønnen med sig til sit hjemland, selv om man ikke har arbejdet her i landet de 25 år, som kravet er.

Så siger ministeren, at det skal vi overhovedet ikke regne med, for efterlønnen er ikke en EU-reguleret ordning. Hvorfor skal vi tro ministeren? Det kan da godt være, regeringen har lavet en borgfredsaftale om efterlønnen med Europa-Kommissionen indtil den 29. september. Er det dét, det handler om?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Størrelsen af skattetrykket er en dansk beslutning. Det er det danske Folketings beslutning, og det er en politisk kamp her i Folketinget om, hvor højt skattetrykket skal være, og hr. Frank Dahlgaard er velkommen til at deltage i den kamp.

OECD, Valutafonden og Ecofin-ministrene analyserer alle sammen Danmarks økonomi, og bankanalytikere i den store verden laver analyser af forskellige landes økonomi, og hver gang kommer Danmark ind som landet med verdens højeste skattetryk. Det undrer mange lande, at

vi har det, at vi kan finde os i det og bliver ved med at have det, men det er vores eget anliggende og ingen andres. Men vi lever altså i en åben verden, hvor vi diskuterer hinandens forskellige systemer, også for at blive klogere på det hele.

Jeg må afvise, at efterlønnen er et helt uafklaret spørgsmål. Efterlønsordningen ordnes her i Folketinget, vedtages af Folketinget og ikke nogen andre steder.

Jeg vil gerne understrege, også over for hr. Thulesen Dahl, at det, der er sket af ændringer i regelsættet, vedrører ikke efterlønnens indhold, måden at optjene den på, hvornår man er berettiget til den, osv. Det eneste, der er ændret, er – og det er sket ud fra et grundlæggende demokratisk eller frihedsrettighedssynspunkt – reglerne om borgernes frie bevægelighed, og derfor har Kommissionen gjort den danske regering opmærksom på, at eftersom borgerne har fri bevægelighed, må de også have lov til at tage deres efterløn med sig ud af landet. Det har regeringen nikked ja til og erkendt er rigtigt, og jeg synes, det er en fin ting. Det er i øvrigt sket under overskriften: Det indre marked og arbejdstagerens frie bevægelighed.

Jeg minder om, at modstandernes plakater fra 1972-debatten og -afstemningen havde en ordlyd, som jeg citerer efter hukommelsen: Nu vil alle de italienske landarbejdere komme til Danmark og få del i alle vore sociale ydelser. Hvornår er det sket? Mon ikke vi skulle se på, hvad modstanderne har sagt i årenes løb, for at se, hvor meget af det der kom til at passe?

Formanden:

Det er sådan, at når den, der har stillet spørgsmålet, har opbrugt sin taletid, er spørgsmålet sluttet. Det er tilfældet nu, og derfor går vi til det næste spørgsmål, som er stillet af hr. Ole Sohn til arbejdsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2589

3) Til arbejdsministeren af:

Ole Sohn (SF):

»Hvad kan ministeren sige om de store problemer vedrørende Amanda, og hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at arbejdsformidlingskontorerne lever op til forpligtelserne til at skaffe kvalitativt gode og individuelle hand-

lingsplaner til ledige i aktivperioden, efter at arbejdsformidlingen i Odense har meddelt, at de ikke kan udarbejde handlingsplaner på grund af nedbrud i Amanda-systemet?«

Ole Sohn (SF):

Der er uægtelig i de seneste dage og seneste uger kastet smuds på Amandas navn – hun, der står så smuk og frodig og skuer ud over det blanke vand ved Kerteminde – og den form for smuds går jo ud over nogle.

Det er sådan, at der i aviserne fra forskellige steder i landet – Odense, Ringkøbing, Esbjerg, København, stort set alle steder – har været rejst kritik af Amanda på en sådan måde, at man kan frygte, at det kommer til at gå ud over de arbejdsløse, at de bliver ofre for et dårligt igangsat system. Så mit spørgsmål er: Hvordan kan ministeren sikre, at de arbejdsløse ikke kommer til at lide skade?

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Ole Sohn for at have rejst spørgsmålet. Det giver mig lejlighed til at svare mundtligt under tilsyneladende meget stor opmærksomhed.

Lad mig starte med at sige, at der er problemer med indkøringen af Amanda-systemet, og at Arbejdsmarkedsstyrelsen er i færd med at se på en række ændringer af Amanda-systemet. Det handler bl.a. om, at der efter idriftsættelsen har vist sig nogle omstændelige procedurer, som gør, at sagsbehandlingen varer længere end forudsat. Det har vi fået mange meldinger fra AF's engagerede medarbejdere om, og vi arbejder målrettet på at løse problemerne så hurtigt som muligt. Jeg har også skabt mulighed for, at AF-regionerne kan få tilført ekstra mandskabsressourcer i indkøringsperioden, så vi får Amanda-systemet opdateret.

Jeg vil også gerne i forbindelse med hr. Ole Sohns skriftlige spørgsmål sige, at Amanda-systemet ikke lider af nedbrud, men at det tværtimod rent teknisk har vist sig at være driftstabilt. Svartiderne har vist sig at være fornuftige, ligesom systemet kan afvikles inden for den kapacitet, der er til rådighed. Men det ændrer ikke ved de problemer med for omstændelige procedurer, jeg omtalte før.

I forbindelse med implementeringen af et nyt, stort edb-system må der i en overgangsperiode forventes et vist produktionsfald, og også i AF er der et betydeligt produktionsstab her i starten. AF-regionerne har da også taget højde

herfor gennem en skarp prioritering af arbejdsopgaverne i indkøringsperioden.

Igen med henvisning til det skriftlige spørgsmål kan jeg konkret om AF-Fyn oplyse, at de udtalelser, der refereres til i spørgsmålet, skal ses som en her og nu-reaktion på situationen, hvor sammenfaldet af fejl, manglende baggrundsdata på grund af konverteringen og funktionalitetsproblemer indebærer, at AF's funktioner fungerer langsomt. Regionen har endvidere oplyst, at der i øjeblikket ligesom i de øvrige regioner foretages en skarp prioritering af opgaverne, og at der holdes et så højt produktionsniveau som overhovedet muligt. Regionen har således ikke meldt ud, at man ikke kan udarbejde handlingsplaner, men at det tager tid og indgår i den førnævnte skarpe prioritering. Der er afsat betydelige ressourcer til opretningen af registrering af ledige, i første omgang inden for de aktuelt mest formidlingsrelevante faggrupper.

Jeg er naturligvis enig med hr. Ole Sohn i, at der skal laves kvalitativt gode og individuelle handlingsplaner, men jeg synes også, at der af hensyn til medarbejderne i AF, der har lagt en enorm arbejdsindsats for dagen, bør gives rimelig tid og ro til at få et så stort system kørt ind.

Ole Sohn (SF):

Jeg er meget med på, at indkøring af et stort nyt edb-system vil give problemer i opstartsfasen, men desværre er der noget, der tyder på, at problemerne med Amanda ikke kun kommer i opstartsfasen. Mange af tingene vil givetvis blive løst, men det, at man bygger på et forældet styresystem, gør jo, at man også vil have problemer ud i fremtiden.

Det, der er mit ærinde med spørgsmålet i dag, er at få en garanti, og den mangler jeg stadig at få. Jeg vil gerne have en garanti for, at ingen arbejdsløse lider skade, for virkeligheden er jo – ikke bare i eksemplet fra Odense; der var også eksempler fra Esbjerg – at hvis man frit skal oversætte indholdet, meddelte arbejdsformidlingen a-kasserne: Vent med at kontakte os til engang i efteråret!

Det er klart, at hvis der går sådanne meldinger ud til den enkelte arbejdsløse, kan man jo frygte, at handlingsplanerne kommer så sent, at den arbejdsløse ikke kan få den aktivering, den pågældende har krav på. Er ministeren indstillet på, hvis det bliver tilfældet, at forlænge dagpengeperioden tilsvarende for den enkelte ar-

bejdsløse, så man klart og utvetydigt kan sige til offentligheden: Ingen arbejdsløse kommer til at lide skade på grund af Amanda-systemet?

Mogens Andreassen (DF):

Amanda har nu været forsinket i 2 år, og AF har efter ibrugtagningen for ca. 14 dage siden fået endnu større problemer med at løse opgaverne og få de ledige i arbejde.

Arbejdsformidlingen er en mastodont, der jager de ledige fra det ene kursus efter det andet uden bemærkelsesværdige resultater.

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om ikke det, der skal til, er et lovforslag fra regeringen om privatisering af arbejdsformidlingen.

Jens Vibjerg (V):

Det er jo en meget alvorlig sag med Amanda, for der er jo tre tabere: Der er medarbejderne ude på AF-kontorerne, der er de ledige, og der er de arbejdsgivere, der skal have arbejdskraft.

Når vi så ser i et notat, vi har fået oversendt i dag, at arbejdsministeren skriver, at det er AF-regionernes vurdering, at implementeringen i det væsentlige er forløbet tilfredsstillende, og vi så ser i aviserne, hvad der er af arbejdsnedlæggelser og frustrationer ude på AF-kontorerne, er de udtalelser så ikke i den grad vildledende i forhold til det, vi læser?

Eva Kjer Hansen (V):

Kan ministeren bekræfte, og var ministeren vidende om på daværende tidspunkt, at medarbejderne i AF allerede for mere end et år siden i forbindelse med forskellige test gjorde opmærksom på en række fejl og mangler, gjorde opmærksom på, at de mente, at Amanda ville skabe kaos, men at man bare fortsatte uden at få rettet op på de fejl og mangler?

Kan ministeren også bekræfte de oplysninger, som fremgår af bl.a. JydskeVestkysten i dag, om, at ministeren har sendt et aktstykke til Finansudvalget, hvor ministeren giver udtryk for, at Amanda kører tilfredsstillende, og at det ikke har generet brugerne?

Altså, er det ikke korrekt, at ministeren har sendt disse oplysninger til Finansudvalget? Og kan ministeren forklare, på hvilken baggrund ministeren skriver sådan, når vi hører om alle de problemer i disse dage?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har vi jo i Folketinget og også i Folketingets Finansudvalg igennem lang tid modtaget infor-

mationer, også i fortrolig form, om Amanda-systemet, og det, jeg har lyst til at spørge arbejdsministeren om i dag, er, om arbejdsministeren mener set i bakspejlet og i bagklogskabens ulideligt klare lys og alt det her, at de informationer, arbejdsministeren igennem tiderne har givet Folketinget om Amanda-systemet, har været korrekte og fyldestgørende, eller om han bliver nødt til nu at erkende, at en lang række af de informationer, han har givet Folketinget, har været mangelfulde og i værste fald vildledende.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Med den svartid, der er til rådighed, skal jeg forsøge at komme hele kompasset rundt.

Jeg vil til hr. Ole Sohns spørgsmål sige, at det er uhyre vigtigt at huske, at vi lægger vægt på og også har udtrykt det sådan i reglerne, at arbejdsløse, der befinder sig i aktivperioden, har krav på 75 pct.s aktivering, og da man jo opgør den slags ting over 3 år, vil vi naturligvis drage omsorg for nøje at følge, at de pågældende får den aktivering, der er indeholdt i reglerne.

Med hensyn til hr. Mogens Andreasens synspunkt vil jeg sige, at det falder uden for det spørgsmål, der er stillet mig, og hvis hr.

Mogens Andreasen ønsker at diskutere eventuel privatisering af arbejdsformidlingen, så synes jeg, at hr. Mogens Andreasen skal stille det spørgsmål skriftligt til mig.

Jeg er enig med hr. Jens Vibjerg i, at det er en alvorlig sag. Jeg synes, det bør tilføjes til hr. Jens Vibjergs oplysninger, at det notat, der henvises til, er et notat af 2. maj 2000 og er udtryk for de oplysninger, der er givet mig som minister fra Arbejdsmarkedsstyrelsen op til den 2. maj. Det fremgår også af det notat, der er oversendt, at det er et referat af indholdet af et aktstykke, der er fremsendt til Finansudvalget den 2. maj. Det er altså ikke et aktuelt notat i dag, og enhver ved, at der er sket en række ting siden, som ikke var kendt for mig, da aktstykket blev oversendt den 2. maj.

Til fru Eva Kjer Hansen kan jeg sige: Jeg har været orienteret om kritik fra medarbejderside, og det har især været kritik af systemets lange svartider. Det har været en ægte bekymring for, at de lange svartider kunne give anledning til, at det var svært at sagsbehandle på en fornuftig vis og med rimelige sagsbehandlingstider for den enkelte ledige.

Jeg har ikke mulighed for at kommentere oplysningerne i JyskeVestkysten, men hvis fru

Eva Kjer Hansen ønsker et svar eller en kommentar, opfordrer jeg til, at man fremsender artiklen til mig skriftligt.

Ole Sohn (SF):

Jeg takker for den del af svaret, der går ud på, at man fra ministeriets side selvfølgelig er opmærksom på, at de, der har krav på aktivering, skal have det i 75 pct. af tiden. Det, jeg stadig væk ikke er helt klar på, når vi nu får meldinger om, at man generelt er bagud med handlingsplanerne i nogle regioner, og at forsinkelsen bliver forstærket af problemerne med Amanda, er, om arbejdsløse er i en situation, hvor de ikke kan få de 75 pct. aktivering inden fristens udløb på grund af de forsinkelser, der nu har været.

Hvis det er tilfældet, er ministeren så indstillet på tilsvarende at forlænge dagpengeperioden, sådan at den enkelte arbejdsløse ikke kommer til at lide skade på grund af de systemfejl, der er opstået omkring Amanda?

Mogens Andreasen (DF):

Ministeren ønsker ikke at drøfte løsninger på problemet for de ledige ved en eventuel privatisering. Det er også udmærket, men så vil jeg godt spørge arbejdsministeren: Hvor lang tid skal der gå, før de ca. 150.000 ledige er opkvalificeret til at indgå i arbejdsmarkedet, når vi står med de problemer, som vi har stået med hele tiden, og nu også står med det problem, vi har med Amanda? Jeg mener, at arbejdsministeren egentlig bør komme med et svar på, hvad regeringen ønsker at gøre for at løse det her problem, for jeg tror ikke på, at Amanda er det, der løser den opgave i arbejdsformidlingerne.

Formanden:

Jeg har nu syv medspørgere på min liste, og tællerlisten er hermed lukket. Så er det hr. Jens Vibjerg.

Jens Vibjerg (V):

Det er nu godt en måned siden, man for fuld damp overtog Amanda, og så sent som for en uge siden skriver ministeren altså, at nu er det it al væsentligt forløbet tilfredsstillende. Hvad er der sket med Amanda den sidste uge, siden det hele kokser? Man får i hvert fald fornemmelsen af, at ministerens svar er et forsøg på at vige uden om, at besvarelsen af 2. maj simpelt hen er en vildledning af Folketinget med hensyn til de faktiske forhold.

Formanden:

Jeg tror, ministeren skal svare her.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Til hr. Ole Sohn: Som jeg tidligere har nævnt, er der i øjeblikket et produktionstab. Jeg har nævnt, at vi sætter ekstra ressourcer ind på at få genoprettet produktiviteten, og det har jeg naturligvis store forventninger til. Jeg vil som sagt nøje følge, om der er ledige, der skulle miste muligheden for at få 75 pct.s aktivering i løbet af den 3-årige aktivperiode.

Jeg mener ikke, at situationen for nærværende giver anledning til seriøst at nære skepsis over for, om det er muligt at opnå de 75 pct.s aktivering. Skulle den situation opstå, vil jeg gerne drøfte den med partierne bag arbejdsmarkedsreformen og andre interesserede.

Til hr. Mogens Andreasen: Jeg tror, det er vigtigt for mig at fastslå, at det ikke er Amanda, der skal opkvalificere de 150.000 ledige. Der er i øvrigt ikke 150.000 ledige, men ca. 145.000 ledige. Det er ikke Amanda, der løser opkvalificeringsproblemet, og spørgsmålet om, hvor hurtigt man kan opkvalificere dem blandt de ledige, der måtte mangle kvalifikationer, er et spørgsmål, som jeg mener ligger milevidt fra det § 20-spørgsmål, jeg i øjeblikket er ved at svare på.

Til hr. Jens Vibjerg: Jeg mener ikke, at det aktstykke og det brev, der efterfølgende er sendt om status pr. 2. maj, er udtryk for vildledning. Det er udtryk for de oplysninger, som jeg som minister er i besiddelse af, nemlig de oplysninger, som er indsamlet via Arbejdsmarkedsstyrelsen og de 14 AF-regioner. Jeg mener, at det giver et billede af situationen, som den blev vurderet centralt og regionalt den 2. maj.

Ole Sohn (SF):

Jeg er glad for det sidste tilsagn, for det er sådan set det, det i dag har været meget magtpåliggende at få en garanti for, også for at kunne give den garanti til de arbejdsløse og til medarbejderne, som jo selvfølgelig bliver stressede over ikke at kunne leve op til de forventninger, der stilles til dem, nemlig at alle får deres aktivering efter reglerne.

Det spørgsmål, man så afslutningsvis kunne stille, er måske et lidt ledende spørgsmål, men alligevel: Hvad har ministeren lært af Amanda? Jeg tænker på den periode, hvor man laver store, forkromede modeller, som er skræddersyede, og tror på, at det kan løse problemerne ud i

fremtiden. Er den ikke ved at være forbi, og må vi ikke gå over til et system, hvor man laver nogle grundlæggende styresystemer, som man så modulopbygger, sådan at man kan skifte produkterne ud efterhånden, som der kommer ny viden, nye modeller og nye erfaringer inden for det IT-område? Jeg tror, det er nødvendigt, at vi også gør os de overvejelser, at vi lærer af den fejl, den fadæse, det har været med Amanda, sådan at vi undgår den type problemer i fremtiden.

Charlotte Antonsen (V):

Det er da for så vidt udmærket, at ministeren starter med at fastslå, at man nu erkender, at der er tale om et problem. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvad årsagen til problemet er, for det er jo ikke første gang, vi taler med ministeren om denne sag; vi har haft ministeren i samråd for år tilbage, også om Amanda.

Hvad er årsagen til problemerne? Er det det tidligere Datacentralen, der i dag hedder CSC Danmark? Er det arbejdsformidlingen? Eller er det simpelt hen, fordi udviklingen inden for edb-styringssystemer går så hurtigt, at Amanda er dybt forældet, inden det kommer på gaden? For det tog 5 år for Amanda at komme på gaden. Og er der i den forbindelse andre AF-systemer i denne verden, som benytter noget, der bare minder om Amanda?

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han har overvejet som forsøg i en overgangsperiode og for at aflaste AF i en eventuelt meget vanskelig situation at lade f.eks. grundregistrering overgå til de a-kasser, der har prøvet at lave grundregistrering tidligere som forsøg, eventuelt også at lade udarbejdelse af handlingsplaner overgå til a-kasser, som har prøvet det ved tidligere forsøg, simpelt hen med henblik på at lave en aflastning i en hård periode. Har ministeren overvejet sådan en måde at prøve at få tingene til at køre på, så der ikke opstår situationer, hvor arbejdsløse kommer til at lide under et administrativt system?

Anne Baastrup (SF):

Jeg har forstået på ministeren, at de arbejdsløse samlet set ikke får problemer på grund af de problemer, der er med Amandas indkøring.

For at gøre det klart: Betyder det så, at den besked, de aktiverede har fået i Odense, om, at man ikke kan lave handleplaner før til septem-

ber, er en besked, som de aktiverede formentlig har misforstået, eller er den blevet lidt for firkantet opfattet af AOF? For sådan som situationen er nu, er de aktiverede i Odense anbragt på AOF-kurser, der ikke giver dem kompetence, men de får samtidig at vide, at det, der måske kunne give dem en kompetence, kan man først tage stilling til i september, og så er der jo nogle, der har et problem, nemlig at så er aktiveringsperioden udløbet. Men jeg kan forstå, at det ordner ministeren nu, når han kommer hjem.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg troede egentlig, ministeren kom tilbage og besvarede nogle af de spørgsmål, der var stillet, som han ikke nåede i første runde. Det kan jeg forstå at ministeren ikke gør, medmindre vi stiller spørgsmålene igen. Det vil jeg så gøre.

Jeg stillede det spørgsmål, om ministeren ikke, når han ser tilbage i tiden, kan se, at nogle af de oplysninger, ministeren har tilstillet Folketinget, eventuelt i fortrolig form, har været mangelfulde eller i værste fald vildledende. Det er lidt underligt med alle de informationer, vi har fået om Amanda-systemet, at tro, at de alle sammen på det tidspunkt, hvor de er kommet til Folketingets kendskab, har været baseret på ordentlig, god tro.

Lad mig bare sige, som også flere andre folketingsmedlemmer allerede nu har bragt frem i debatten, at vi får et notat af den 2. maj, og 7. dage senere er AF-centrene lammet af strejke. Så siger ministeren: Jamen jeg havde ikke andet kendskab den 2. maj.

Enten vidner det da om et utrolig lille kendskab fra ministerens side til, hvad der rent faktisk foregår, og en utrolig lille føling med, hvad der foregår ned igennem systemet, eller også er der selvfølgelig tale om, at informationerne op igennem systemet og til slut til Folketinget ikke har være reelle og fyldestgørende.

Eva Kjer Hansen (V):

Amanda-systemet bliver taget i brug den 10. april, og den 2. maj kan arbejdsministeren fortælle, at systemet fungerer tilfredsstillende, og at det ikke er til gene for brugeren. Jeg går ud fra, at når ministeren oplyser dette, så er det, fordi man har indhentet oplysninger om, hvordan det fungerer, og har dækning for at kunne orientere Folketinget på den måde.

Hvad er der så, der sker i dagene fra den 2. maj og frem til nu? Hvad er det, der har ændret

sig? Hvilke omstændigheder er indtruffet, som gør, at ministeren kunne sige sådan den 2. maj, nu hvor alle ved, at det er en helt anden situation end den, som ministeren sagde var gældende den 2. maj?

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Først til hr. Ole Sohn, der spørger: Hvad har ministeren lært? Jeg kan roligt sige, at det tillader svartiden ikke at redegøre fyldestgørende for.

Problemet er, at når man skræddersyr store systemer til en særlig opgave, så går der erfaringsmæssigt lang tid med udviklingsarbejdet, og det her har jo faktisk stået på siden 1994. Systemet var, som jeg blev informeret om det, da jeg overtog arbejdsministerposten, tæt ved sin færdiggørelse og idrifttagelse i 1998, men efterfølgende har det jo vist sig, at der var behov for yderligere tilpasning af systemet, bl.a. på baggrund af den kritik, der undervejs var givet udtryk for, og som jeg redegjorde for under forrige svarrunde.

Jeg vil sige til fru Charlotte Antonsen, at der mig bekendt ikke er et marked for AF-edb-systemer. Det her system er skræddersyet til at understøtte dansk, aktiv arbejdsmarkedspolitik, og der findes ikke – og fandtes i hvert fald ikke på det tidspunkt, hvor beslutningen blev truffet om at iværksætte Amanda-projektet – et udbud af systemer, der kan understøtte dansk arbejdsmarkedspolitik.

Til fru Jette Gottlieb vil jeg sige om det brev, der forleden morgen vakte en del opmærksomhed og blev viderebragt i radioavisen om AF i Ribe og deres udmelding til a-kasserne: Det var i virkeligheden et forsøg på at etablere et endnu tættere samarbejde i en overgangsperiode. Det er blevet voldsomt misforstået, og efter at have set ordlyden kan jeg måske godt forstå, at det er blevet misforstået. Men tanken var sådan set ædel nok, nemlig at man i den her vanskelige indkøringsperiode udbyggede samarbejdet i det praktiske mellem a-kasserne og arbejdsformidlingen af hensyn til de ledige medlemmer.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige: AF Odenses alt for firkantede udmelding, som jeg har kommenteret indledningsvis, er der naturligvis rettet op på. Der foregår sagsbehandling, der foregår grundregistrering, der foregår visitation til aktivering ved AF Odense. Det foregår i et langsommere tempo end hidtil, og det er netop det problem, vi prøver på at få løst.

Med hensyn til de to sidste spørgsmål vil jeg hurtigt svare. Først til hr. Thulesen Dahl: Jeg mener, at de oplysninger, jeg har fremlagt fra henholdsvis Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg og Folketingets Finansudvalg har været udtryk for objektive vurderinger af situationen. De statusrapporter, der er afgivet kvartalsvis, er bl.a. afgivet på baggrund af indberetninger, jeg har fået fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, og jeg ved, at Arbejdsmarkedsstyrelsen baserer deres vurdering på baggrund af indberetninger fra 14 AF-regioner.

Hvad sker der efter den 2. maj, spørger fru Eva Kjer Hansen. Jeg tror bl.a., man skal være opmærksom på, at der er en påske, der ligger mellem idriftssættelsen den 10. april og så frem til nu. Der er 19 arbejdsdage, siden man har taget systemet i drift, og jeg ved, at i den første uge har man en række steder anvendt mere manuel sagsbehandling for derefter senere at skulle inddatere oplysningerne i Amanda, og i takt med, at man er blevet mere fortrolig med systemet, er man blevet mere opmærksom på de lidt uhensigtsmæssige og tidkrævende procedurer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2382

4) Til socialministeren af:

Søren Kolstrup (EL):

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med gældende lovgivning, at hjemmehjælpe-re i nogle lokalområder tvinges til at droppe enhver form for omsorg?«

Søren Kolstrup (EL):

Vi kan konstatere, at i flere og flere danske byer skal hjemmehjælperne løbe hurtigere og hurtigere. Tempoet skrues op, og man kommer faren-de med en støvsuger. Der er ikke tid til en omgang snak, og i nogle tilfælde kan man konstatere, at der kun er tid til lidt rengøring og ikke til nogen som helst form for omsorg.

På den baggrund skal jeg spørge ministeren: Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med både de hensigter og de erklærede for-målsparagraffer, der er i den gældende service-lov på området?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan oplyse, at de lovgivningsmæssige rammer for kommunens pligt til at tilbyde personlig og praktisk hjælp finder man faktisk i servicelovens kapitel 14.

Efter servicelovens § 71, stk. 1, skal kommunerne sørge for et tilbud om personlig pleje og hjælp samt hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet.

Sådanne tilbud skal kommunen give til personer, som på grund af en midlertidig eller en varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer ikke selv er i stand til at udføre disse opgaver. Tilbudene skal gives efter en konkret individuel vurdering af behovet.

Det er måske lidt vanskeligt altid at definere begrebet omsorg. Det er sådan, at det ikke fungerer specifikt i servicelovens bestemmelser, men hvis man mener, at hjemmehjælpen i nogle lokalområder tvinges til at tilsidesætte borger-nes ret til at få opfyldt de krav, som de har ret til i forhold til serviceloven, de ydelser, som jeg omtalte før, ud fra en konkret vurdering af behovet, så er det helt klart for mig, at så er man ikke i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

Vi har i den senere tid desværre hørt om enkeltstående tilfælde af omsorgssvigt, hvor den ældres behov er blevet tilsidesat. Selv om disse sager ikke siger noget om, hvordan situationen er generelt, kan den slags sager være med til at skabe utryghed hos mange. Den utryghed skal vi til livs. Som ældre har man selvfølgelig krav på både tryghed, men også på en respektfuld behandling.

Som det sikkert også er spørgeren bekendt, er regeringen i gang med at gøre status og justere pejlemærker på hele ældreområdet. Det sker bl.a. i form af de folkehøringer, som vi er i gang med i øjeblikket, og som jeg i øvrigt skal sige er meget inspirerende.

De konkrete initiativer, som vi vil spille ud med, er endnu ikke lagt fast. Det er nemlig afgørende for os, at sådanne initiativer bliver formet igennem en dialog, hvor alle har været med, ikke mindst de ældre selv. Det er baggrunden for, at regeringen via folkehøringerne har indledt en større dialog med befolkningen. Sådan en dialog og bred folkelig debat synes jeg er vigtig, hvis vi skal udvikle et velfærdssamfund med høj kvalitet, og det skal være et samfund, som alle føler ansvar for.

Når spørgeren bruger ordet omsorg, så handler det nok også om dårlig kvalitet på ældreområdet. Her kunne man f.eks. tænke på, at der ikke er en tilstrækkelig medmenneskelighed og nogen uigennemsigthed, og at der er for store forskelle med hensyn til de ydelser, der tilbydes, og også ydelsernes kvalitet. Men som sagt er det jo netop det, som regeringen har sat på dagsordenen.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker for svaret, og jeg bider meget nøje mærke i, at – sådan forstod jeg i hvert fald ministeren, og han må gerne bekræfte det én gang til – hvis der ikke er tid til omsorg, så er det i direkte modsætning til de betragtninger, der står i serviceloven. Men jeg vil da gerne have, at ministeren tydeliggør sit svar og siger, at jeg har opfattet ministeren korrekt, nemlig at hvis det er tilfældet, så er der noget galt. Derfor må mit spørgsmål lyde: Hvad vil ministeren gøre ved det? Jeg forstår, at der skal være folkehøringer, men vil ministeren så tage initiativer over for konkrete kommuner, over for konkrete byer? Eller vil ministeren sidde med hænderne i skødet og tie og samtykke over en udvikling, der er direkte i modstrid med gældende lov?

Birthe Skaarup (DF):

Jeg vil gerne spørge socialministeren ud fra det svar, der nu er givet, om socialministeren vil sætte de kommuner på plads, der efter min vurdering ikke udfører deres opgave, nemlig at give de ældre den hjælp, de har behov for?

Jeg synes, at det er et meget væsentligt spørgsmål særlig i de her dage, hvor ministeren og regeringen drager land og rige rundt og hører, hvad befolkningen mener om det her område. Jeg synes, det er væsentligt, at vi drager omsorg for vores ældre, og at de får den nødvendige hjælp, de skal have.

Men spørgsmålet er: Vil ministeren sætte de kommuner på plads, der ikke udfører deres job ordentligt?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Først vil jeg sige, at kommunerne selvfølgelig skal leve op til den forpligtelse, de har i forhold til loven, derom kan der selvfølgelig ikke herse nogen tvivl.

Til fru Birthe Skaarup vil jeg sige, at definitionen af, hvad man har behov for, tror jeg er for bred, for hvem skal vurdere det? Der må vi have nogle forholdsvis konkrete vurderinger af,

om den ældre – og det synes jeg er det helt afgørende – føler tryghed i forhold til hverdagen. Det må være det, det handler om: tryghed i forhold til hverdagen.

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg gerne sige: Det er ikke sådan, at serviceloven opererer med omsorgen. Det er ikke sådan, at serviceloven opererer med, at der skal være tid til, havde jeg nær sagt, at drikke x antal kopper kaffe, der skal være tid til at læse højt af en avis, eller hvad man nu hver især definerer som værende omsorg, og det tror jeg i øvrigt er meget forskelligt.

Men det, jeg bare kan konstatere, er, at i de kommuner, der gør det her ordentligt og på en god måde – og udgangspunktet er, hvad der er bedst for de ældre – er det sådan, at der kommer hjemmehjælpen til tiden, der er det sådan, at der er en kommunikation imellem hjemmehjælpen og den ældre, og tingene fungerer ganske enkelt på en udmærket måde.

Det er det, vi gerne vil sætte fokus på på den måde, som vi har gjort det med folkehøringerne. Det er det, vi bl.a. har gjort med, at vi har haft et projekt, som vi har kaldt Den gode pleje, som vi lige kunne offentliggøre her for ganske få dage siden. Det handlede netop om, hvordan vi kan udøve hjælp til fortrinsvis de ældre, som vi taler om her, så vi møder dem med de to ord, som for mig er helt afgørende, nemlig respekt og værdighed.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg tror, der er behov for en tydeliggørelse. Der kan være tale om, at en kommunes eller et bydelsråds egne politikere klart erkender: Hos os er der ikke tid til at leve op til servicelovens bestemmelser om, at man skal forbedre den enkeltes udviklingsmuligheder, den enkeltes livsudfoldelse. En kommune – eller et tilfælde, vi har her fra København, nemlig bydelsrådet – kan selv erkende, at det er der ikke tid til.

Det er ikke noget, jeg siger. Det siger bydelsrådet selv, f.eks. i Kongens Enghave. Mener ministeren ikke, at der er behov for at rette et præcist initiativ imod de kommuner, der selv erkender – lad os bare ikke kalde det omsorg – at der ikke er tid til nogen som helst form for at lytte eller give sig tid til de ældre? Der er kun tid til den mest nødtørftige rengøring.

Jette Gottlieb (EL):

Nu begynder vi jo ikke ved år 0 i øjeblikket, og jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad mini-

steren har tænkt at foretage sig yderligere, for for 1 år siden og for 2 år siden var alle de her sager jo fremme, og det stod meget klart både gennem klagesager og gennem Tilsynsrådets afgørelser, at der faktisk var temmelig mange kommuner, som regulært brød med lovens formulering.

Har ministeren en overvejelse, der går på, at det er nødvendigt at skærpe loven, når man nu konstaterer, at kommunerne faktisk ikke er parate til at opfylde den? Eller at man kan sige, at kommunerne i det mindste har den vurdering, at de holder økonomiudvalgsmødet før socialudvalgsmødet og derefter bestemmer, hvor meget socialt behov der er i kommunen. Har ministeren en overvejelse over, at det kan være nødvendigt at stramme lovgivningen, hvis man vil den praksis til livs?

Birthe Skaarup (DF):

Jeg fik ikke ministerens konkrete svar på, om ministeren vil sørge for at gribe ind over for de kommuner, der ikke lever op til den forpligtelse med hensyn til omsorg, således at de ældre eksempelvis kan få købt ind og få løst andre opgaver af den type.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan i hvert fald på nogle strækninger sammenfatte svarene.

Jeg kan således sige til hr. Søren Kolstrup, og det gælder så også et stykke ad vejen til fru Jette Gottlieb, at kommunerne skal leve op til den lovgivning, der er, i det her tilfælde serviceloven. Det er der ingen som helst tvivl om. Er der kommuner, der ikke gør det, så synes jeg, de skal skynde sig at gøre det, for det er simpelt hen den forpligtelse, de har.

Jeg synes da, det er helt utilfredsstillende, hvis der er folkevalgte, ansvarlige folkevalgte, som selv erkender, at de ikke lever op til den. Det er simpelt hen utilfredsstillende, og det vil vi ikke acceptere.

Så spørger fru Jette Gottlieb, hvad vi så har tænkt os at gøre yderligere. Det er korrekt, at denne her diskussion har kørt igennem en længere periode. Vi har også været igennem retssager, hvor det er blevet præciseret – og det synes jeg sådan set vi skal være glade for – hvad der er kommunens forpligtelser. Og der er nogle kommuner, som bagefter har måttet ændre praksis. Det er sådan set ganske udmærket.

Det, vi jo er i gang med, er faktisk at tage denne her diskussion med de ældre selv, med

deres pårørende, med ildsjælene, med de ansatte. Det er vi faktisk ude at gøre flere steder i landet i øjeblikket, og jeg er optaget af i forbindelse med de muligheder, der bliver i det kommende års tid, det gælder så både kommuneforhandlinger, lovprogram og finanslov, at vi prioriterer de ældre. Det signal har regeringen jo klart sendt af sted med Det Holdbare Samfund.

Til fru Birthe Skaarup vil jeg gerne sige, at det jo altså er sådan, at i serviceloven er omsorg som sådan ikke defineret, derfor kan man jo ikke som sådan leve op til det. Men det betyder jo ikke, at kommunerne ikke kan sørge for, at tingene foregår på en ordentlig, værdig og respektfuld måde over for de ældre medborgere.

Der er heldigvis masser af eksempler på, at det rent faktisk sker. Det har altså noget at gøre med den måde, man sådan tilrettelægger det på, det har noget at gøre med hele den ledelse, der er. Det tror jeg er en af de vigtige ting. Det er i hvert fald en af de erfaringer, jeg har gjort fra folkehøringer, at ledelsen og tilrettelæggelsen er kimen til at kunne lave ordentlig, respektfuld pleje af de ældre.

Søren Kolstrup (EL):

Vi vil ikke acceptere, sagde ministeren, at der er tilstande, hvor kommuner selv erkender, at deres egne hjemmehjælpere ikke har tid til det, de bør have tid til.

Derfor må spørgsmålet så lyde: Hvor lang tid vil ministeren give sig selv og regeringen til, at der kommer en overensstemmelse mellem lovens ord og ånd og den faktiske virkelighed? Er det et halvt år? Er det et helt år?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Til hr. Søren Kolstrup vil jeg bare sige, at loven er en, man skal leve op til. Det er ikke noget, man sådan gradbøjer, hvorvidt man skal gøre om et halvt eller et helt år. Jeg synes, at det er et fuldstændig urimeligt eksempel, som hr. Søren Kolstrup fremtrækker, og jeg er ikke selv bekendt med det.

Men hvis det er sådan, at man har eksempler på, at folkevalgte selv siger, de ikke lever op til loven, så synes jeg da, at der er et eller andet fuldstændig galt, som man skulle se at få bragt i orden i den pågældende kommune. Det er ganske enkelt ulovligt at bryde loven i Danmark.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2383

5) Til socialministeren af:

Søren Kolstrup (EL):

»Finder ministeren, at frivillige besøgsvenner, organiseret af det lokale ældreråd, kan erstatte hjemmehjælpens omsorgsarbejde?«

Søren Kolstrup (EL):

Spørgsmålet er stillet med baggrund i en konkret begivenhed i Kongens Enghave, hvor man fra politisk side konstaterer, at det simpelt hen er nødvendigt med et særligt korps af frivillige besøgsvenner, for at man kan leve op til servicelovens ånd og ord.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg bliver spurgt af hr. Søren Kolstrup om ministeren finder, at frivillige besøgsvenner organiseret af de lokale ældreråd kan erstatte hjemmehjælpens omsorgsarbejde, og til det kan jeg svare nej.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker for svaret, og så er det gode spørgsmål jo: Hvad gør vi så, og hvad gør ministeren?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jamen så lad os få lidt flere ord på det. Jeg har klart den holdning, at det er kommunens ansvar, at de definitioner, der ligger i serviceloven, det vil sige trygheden i hverdagen for den ældre, er til stede. Den kan man ikke få erstattet af frivillige.

Samtidig vil jeg gerne lægge til, at jeg synes, det er flot, at vi i Danmark har, så vidt jeg er orienteret, noget, der ligner 1,2 millioner mennesker, som udøver frivillig indsats. Det er meget af det, der får vores samfund til at fungere i hverdagen. Og herunder er der 300.000, som gør det inden for det sociale område. De yder et fantastisk bidrag i hverdagen. Det er besøgsvenner, det er telefonkæder, det er en hel række tiltag, uden hvilke det hele for nogle ville være lidt mere fattigt.

Men det, der er min principielle, klare holdning, er, at det kan ikke være sådan, at en ældre person skal være afhængig af, at trygheden i hverdagen, altså det basale for, at hverdagen kan fungere, bliver overladt til en frivillig. Så ville vi jo bringe den ældre i en urimelig situation, og det er det, jeg klart siger nej til. Det er kommunens ansvar og forpligtelse.

Men så vil jeg samtidig stadig væk opfordre til, at så mange som muligt laver en frivillig indsats, som er med til at forsøde tilværelsen for ofte ensomme mennesker. Jeg har det ganske udmærket med, at vi har en god udvikling, når det gælder det.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker for svaret og konstaterer, at ministeren og jeg er fuldstændig enige om, hvad der er ønskeligt. Vi har nøjagtig den samme holdning, men det, der undrer mig utrolig meget, er, at ministeren ikke har mod på så at gøre noget ved situationen.

Jeg er fuldstændig klar over, at kommunerne altså har ansvar for det her, men kunne ministeren ikke præcisere, hvad det er for et ansvar, ministeren mener, at regeringen har? Og hvilket ansvar har ministeren? Jeg er enig med ministeren i, at kommunerne har ansvar, men så er det ekstra interessant at høre regeringens opfattelse af, hvad det er for et ansvar, den måtte have f.eks. i forbindelse med kommuneaftalerne.

Birthe Skaarup (DF):

Jeg har spurgt ministeren om noget lignende via skriftlige spørgsmål, og dér har ministeren givet udtryk for, at ministeren ikke vil gribe ind.

Nu er det sådan, at den kommune, det handlede om, som også ville benytte frivillige til at lave omsorgsarbejde, så har droppet tanken, men jeg synes, at ministeren over for de kommuner, der stadigvæk vil praktisere det her, må konkretisere, at den dutter altså ikke. Det kan ikke nytte noget, at de sætter frivillige til omsorgsarbejde.

Vi gør det jo også over for de frivillige. Vi gør dem faktisk en bjørnetjeneste, fordi de føler sig pålagt nogle ting, som de faktisk ikke ønsker, og jeg vil naturligvis gerne høre ministeren, om han ikke også på det her område kunne tænke sig virkelig at fortælle kommunerne, at det kan altså ikke lade sig gøre at sætte frivillige til den slags arbejde.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Nu skal man jo ikke lade sig forskrække af, at hr. Søren Kolstrup siger, at han og jeg er hundrede procent enige. Det bliver jeg ikke forskrækket over.

Jeg kan bare konstatere endnu engang, at for mig er der ingen tvivl om, hvem der har ansvaret for at leve op til loven. Det har jeg meget

klar opfattelse af, at det vil kommunerne også gøre, og det skal de gøre. Det er folkevalgte, som sidder derude, som påtager sig det ansvar, og jeg synes i øvrigt, at fru Birthe Skaarup også henviser til, at når de så får en klar udtalelse, så lever de også op til loven, og det skal de gøre. Det har der sådan set ikke været nogen diskussion om, det behøver vi sådan set ikke præcisere mere i dag.

Til fru Birthe Skaarup vil jeg gerne sige, at jeg har netop givet en klar melding bl.a. på et skriftligt spørgsmål, som så også resulterede i det, som fru Birthe Skaarup sagde, men så vil jeg godt lige anholde en ting, som jeg hørte, nemlig at de frivillige ikke kan deltage i omsorgsarbejde. Jo, det skal de i høj grad. De skal være med til at give det ekstra.

Kommunens ansvar er tryghed osv. i hverdagen. Det præciserede vi i sidste spørgsmål, men at vi har frivillige, som af egen drift er med til at forsøde f.eks. ensomme menneskers tilværelse via besøgstjenester og alle de andre gode initiativer, vil jeg være med til at animere så meget som overhovedet muligt til, fordi det er godt for den enkelte ældre, og jeg tror i øvrigt også, at de, som yder den frivillige indsats, har det godt med det.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan jo godt forstå, at man som ny minister skal have tid til sådan lige at finde sig til rette, men når vi ved, at der ikke blot er den nævnte historie i Kongens Enghave, men at der er andre historier rundt om i landet, så må jeg altså konstatere, at ministeren vil tilkendegive, hvad han mener om sagen, men tilsyneladende ikke har nogle konkrete initiativer.

Det synes jeg selvfølgelig er meget trist, men jeg forventer alligevel før eller siden, at ministeren kommer med et udspil på området. Man kan ikke have så klar en holdning, som ministeren har – og det er da kun glædeligt – uden at den må føre til et eller andet.

Birthe Skaarup (DF):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at de frivilliges arbejde er højt værdsat, og det er da også sådan, det er jeg da godt klar over, at det er frivillige, vi kan bruge til at holde i hånd og til at sidde og læse højt osv. osv. Men det kan være, at jeg formulerede mit spørgsmål forkert, for det, jeg naturligvis gerne vil høre fra ministerens mund, er, om ministeren mener, at man

kan erstatte de her frivillige mennesker med hjemmehjælperens arbejde.

Jeg synes, det skal præciseres over for kommunerne, at det skal man ikke gøre, og det vil jeg gerne høre ministeren gøre her i salen.

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg oplevede hr. Søren Kolstrups indlæg som en konklusion på debatten, og det lader jeg så være den konklusion, som hr. Søren Kolstrup har draget.

For fru Birthe Skaarups skyld vil jeg gerne gentage endnu engang helt præcist og klart, som jeg også gjorde første gang: Kommunerne har ansvaret for trygheden i hverdagen. Den kan man ikke overlade til frivillige, men vi skal opfordre til, at frivillige kan være med til at give det ekstra, som disse ofte er med til at give.

Men det, som jeg tror, jeg sagde helt præcist første gang, er, at det er sådan, at en ældre, som har krav på noget hjemmehjælp, ikke kan være i den situation at være afhængig af, om den frivillige nu kan eller ikke kan. Det kan man ikke overlade til frivillige. Det er kommunens ansvar. Samtidig vil jeg så endnu engang benytte lejligheden til at sige tak til de mange frivillige, men også opfordre endnu flere til at deltage i det, for det har vi behov for. Der er mange ensomme, hvor bl.a. frivillige kunne være med til at gøre en ekstra indsats.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2384

6) Til socialministeren af:

Søren Kolstrup (EL):

»Hvordan vil ministeren sikre, at rekrutteringen til hjemmehjælpsområdet fastholdes i de kommende år, hvis området udsættes for stadig mere omfattende tempoopskruning?«

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er et område, som jeg synes er meget vigtigt, at vi har for øje. Der er jeg fuldstændig enig i det, jeg oplever som værende intentionerne i spørgerens spørgsmål.

Jeg vil starte med at sige, at personalet på hjemmehjælpsområdet rekrutteres i dag i vid udstrækning fra de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. Jeg må selvfølgelig også påpege, at det er kommunerne og amterne, som har ansvaret for disse uddannelser.

Regeringen arbejder aktivt sammen med både de regionale og de faglige aktører på at finde metoder, hvorpå vi kan optimere rekrutteringen.

For det første er Rådet for Social- og Sundhedsuddannelserne, som har til opgave at følge den samlede årlige optagelse på uddannelserne, rådgivende for Undervisningsministeriet og afgiver udtalelser i spørgsmål af betydning for området. I Rådet sidder der også repræsentanter for en række ministerier, for Kommunernes Landsforening, for Amtsrådsforeningen, for Københavns og Frederiksberg Kommuner, H.S.'s Erhvervsuddannelsesråd og også de tilknyttede faglige organisationer.

For det andet er regeringen og Amtsrådsforeningen ifølge aftalen om amternes økonomi for år 2000 blevet enige om, at man nedsætter et udvalg til at analysere de fremtidige arbejdsprofiler inden for sundhedsvæsenet og opgavefordelingen mellem de forskellige grupper. Udvalget skal bl.a. beskrive og vurdere udbud og efterspørgsel inden for den kommunale plejesektor.

Og for det tredje kan jeg oplyse, at Amtsrådsforeningen over for ministeriet har oplyst, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal tilvejebringe et statuseftersyn på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

Det forventes, at rapporten om gruppen kommer i løbet af sommeren. Rapporten vil bl.a. fokusere på, hvordan uddannelserne kan gøres mere attraktive i de unges øjne, men også hvordan de unge gøres til mere attraktive medarbejdere for arbejdsgiverne.

Så vil jeg gerne afslutningsvis kraftigt understrege, at regeringens overordnede løsningsstrategi i forbindelse med rekrutteringsproblemet vedbliver at fungere i forhold til uddannelsen. Vi skal således undgå en udvikling, hvor en stor gruppe af de personer, der yder ældreomsorg, ikke har en kompetent uddannelse. Det fortjener både de ældre medborgere såvel som de social- og sundhedsuddannede assistenter.

Jeg vil slutte af med at sige: Det her er heldigvis et område, hvor jeg har oplevet, at de, der skal, tager det særdeles alvorligt, dvs. de faglige organisationer, medarbejderne, KL og Amtsrådsforeningen og også regeringen. Der er ikke noget faresignal lige her og nu, men jeg tror, at jeg er enig med hr. Søren Kolstrup i, at det er et område, som vi skal have prioriteret i den kommende tid, undersøgt hvorfor der er

forholdsvis mange, der ikke fortsætter arbejdet inden for erhvervet. . .

Formanden:

Ja tak!

Hr. Søren Kolstrup.

Søren Kolstrup (EL):

Jamen, jeg takker da, fordi ministeren er stærkt opmærksom på problemet. Det, der bekymrer undertegnede – og jeg vil da gerne høre ministerens kommentar til det – er det forhold, at vi mange steder kan opleve, at der bliver flere og flere vikarer, der tager sig af hjemmehjælpsarbejdet. Kernearbejdskraften svinder ind, simpelt hen fordi det bliver mindre og mindre attraktivt; der bliver mere stress og jag, og det indebærer, at der er flere og flere der får sygedage, det indebærer flere vikarer, og det indebærer, at det bliver lidet attraktivt. Og det er på den baggrund, man kan befrygte, at det ikke virker tiltrækkende.

Derfor er vi tilbage i spørgsmålet: Hvordan skal vi sikre os, at hjemmehjælperne får en nogenlunde anstændig arbejdsdag til glæde for sig selv og for brugerne?

Jette Gottlieb (EL):

Jeg ved ikke, om ministeren er opmærksom på den rapport, der er kommet fra Arbejds miljøinstituttet, der konstaterer, at risikoen for forskellige sygdomme hos hjemmehjælperne er væsentlig meget højere end hos et gennemsnit af befolkningen. F.eks. er risikoen for blodpropper 60 pct. højere. Er ministeren så meget opmærksom på det, at ministeren også har forslag til initiativer til at forbedre arbejdsmiljøet inden for hele den sektor inden for området?

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er ikke sådan, at jeg har nogle præcise tal, der kan bekræfte det, hr. Søren Kolstrup sagde, at der bliver flere og flere vikarer inden for området. Det er jeg faktisk ikke bekendt med, men det må vi måske kigge på. Ellers oplevede jeg sådan set, at hr. Søren Kolstrup var enig med de hovedlinjer, som jeg gav, der skulle være i forhold til indsatsen på området.

Til fru Jette Gottlieb vil jeg gerne sige: Jo, det er jeg opmærksom på. Jeg synes også, det er bekymrende, og derfor er jeg også glad ved, at arbejdsministeren netop har taget den her gruppe ud sammen med andre, der specielt skal fokuseres på i den kommende tid. Netop nedslid-

ningen, det hårde arbejdsmiljø, som jo så udmønter sig i nogle kedelige statistikker, er jo helt klart et incitament til, at her skal der også gøres noget.

Det er altså på flere områder, der skal gøres noget i forhold til personale og også fremtiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2448

7) Til miljø- og energiministeren af:

Søren Kolstrup (EL):

»Kan ministeren oplyse, hvordan væksten i svinefarme gennem emission af ammoniakdampe indvirker på miljøet, herunder de særligt følsomme naturområder som lyngheder og højmoser, men også bøgeskove, og om denne udvikling er forenelig med regeringens miljøpolitik?«

Søren Kolstrup (EL):

Vi kan konstatere, at produktionen af svin i Danmark stiger. Vi kan konstatere, at produktionen af ammoniak stiger. Vi kan konstatere, at produktionen af ammoniakdampe stiger. Vi kan konstatere, at der ikke sker noget på området, og det er på den baggrund, spørgsmålet er stillet.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Heldigvis er ingen af de ting, hr. Søren Kolstrup sagde, rigtige. Der er ikke stigende svineproduktion. Der er ikke stigende ammoniakfordampning, og der gøres meget ved det.

Ammoniakfordampning fra landbruget er senest opgjort for året 1996 og udgjorde 92.700 t kvælstof, heraf udgjorde fordampningen fra svinebruget ca. 35 pct.

I en netop udgivet rapport fra DMU vurderes det, at når Vandmiljøplan II er fuldt ud implementeret i 2003, vil kvælstofdepositionen fra landbruget på landområder være reduceret med ca. 21 pct. i forhold til niveauet i 1995. Dette tal forudsætter, at der er en uændret svineproduktion, og i øjeblikket er den svagt dalende.

Ammoniak kan fremme væksten af konkurrencedygtige planter og fortrænge de mere nøjsomme planter og dermed udgøre en trussel mod nogle af vores mest bevaringsværdige naturtyper.

Jeg kan om skovene sige, at på baggrund af træernes nåle- og bladtab er sundhedstilstanden i de danske skove registreret siden 1989, og heldigvis viser tallene – dem, vi har nu for 1999 – at der er sket en forbedring, og 1999 har været vores foreløbig bedste år.

Jeg er tilfreds med, at vi har forstået at vende udviklingen i Danmark, sådan at hvert enkelt svin i Danmark produceres med mindre miljøbelastning.

Vi har med Vandmiljøplan II lagt nogle spor, og så har vi givet hinanden tilsagn om i forbindelse med midtvejsvurderingen af vandmiljøplanen at vi vil udarbejde en yderligere handlingsplan med hensyn til, hvad der kan gøres for at nedbringes ammoniakdampe.

Så heldigvis er ingen af de ting, hr. Kolstrup sagde indledningsvis som forudsætninger for sit spørgsmål, rigtige.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan jo høre, at ministeren finder, at det hele sådan set er meget tilfredsstillende. Det er jo glædeligt.

Men sely om der er sket en ændring i svineproduktionen på det sidste – det kommer an på, hvor langt man ser ind på det – så er det generelle billede, og det må ministeren gerne bekræfte, at vi får mere og mere koncentration i svineproduktionen. Den udvides også kvantitativt. Vi får flere og flere gyllebaroner – ikke færre, men flere! Så er det jo glædeligt, at der pr. svin sker noget.

Men mit spørgsmål går så også hen til, at vi tidligere har kunnet konstatere med hensyn til disse flydelag fra gylleopsamlingerne, at der ikke sker noget på området. Altså der er ikke disse overdækninger, som man egentlig havde ønsket.

Og hvad vil ministeren gøre for at sikre, at der kommer de tilfredsstillende flydelag på vore gyllebeholdere?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg er ikke tilfreds med tilstanden, som den er, og vi har til hensigt at sætte en række yderligere initiativer i gang.

Der er sket en foderforbedring. Der kan ske yderligere foderforbedring. Der er sket forbedring af vore stalde. Der kan ske klart bedre forbedringer af vores stalde.

Hr. Søren Kolstrup peger på flydelagene. Måske ved han, at da det viste sig, at de regler, vi har på området, slet ikke efterleves i praksis,

har vi sammen med landboorganisationerne sat en oplysningsindsats i gang.

Det er min hensigt – og det har jeg sagt i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i dag – at hvis det viser sig, når vi laver status til september-oktober, at det ikke har hjulpet med den kampagne, så vil jeg gennemføre lovgivning med de nødvendige sanktioner. Og først i det nye år vil der komme en handlingsplan.

Så jeg er bestemt ikke af den opfattelse, at det er godt nok. Det er bare ikke helt så dårligt, og det går heller ikke i den forkerte retning, som hr. Kolstrup heldigvis ikke havde ret i at antyde i motiveringen for sit spørgsmål.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker for svaret og finder det vigtigt, at der i det mindste inden for dette kalenderår vil blive taget nogle initiativer.

Jeg kan forstå på ministeren – og det må ministeren gerne bekræfte – at såfremt oplysningskampagnen ikke virker efter hensigten, vil der altså direkte komme, sådan forstod jeg ministeren, en lovgivning på området, der sikrer, at så skal man leve op til det.

Og har jeg forstået ministeren rigtigt, at der så inden udgangen af dette kalenderår i den situation vil foreligge en lovgivning, der retter op på området?

Christian Mejdahl (V):

Kan ministeren bekræfte, at landboorganisationerne medvirker ved at opfordre til, at man har effektive flydelag, og at det er et vigtigt bidrag i motivationen for også at efterkomme de bestemmelser, der gælder på området?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tror allerede – det er et svar til hr. Christian Mejdahl – jeg har sagt, at vi har en fælles kampagne, som jeg aftalte med landboorganisationerne sidste efterår; den kører i øjeblikket. Og mit indtryk er, at der faktisk gøres en stor indsats. Det er jo regler, der gælder allerede, og hvis ikke de bliver efterlevet, ved man, at vi er nødt til at stramme op på sanktionerne, altså håndhævelsen af dem.

Og den lovgivning vil i givet fald komme inden årets udgang, men det er jo ikke en lovgivning, jeg ønsker. Jeg ønsker naturligvis, at den frivillige ordning vil virke, og at den vil have en betydelig effekt. Men derudover kommer staldbyggeri, derudover kommer gødning, derud-

over kommer en lang række andre ting, som også forudsætter investeringer på området.

Endelig kan jeg sige, at vi i vores planlægningslovgivning med den nye samlebekendtgørelse, der gælder, har sikret, at dér, hvor en koncentration af produktionen kan medføre gener for sårbare naturtyper bl.a. som følge af ammoniakdeposition, kan man nægte i amterne, kan man sige nej til en sådan koncentration af produktionen.

Søren Kolstrup (EL):

Jeg synes faktisk, ministerens svar er tilfredsstillende. Hvis det virkelig er sådan – og det vil jeg da gerne bidrage til at holde ministeren fast på – at det her ikke er tilfredsstillende, så får vi en lovgivning på området. Og jeg kan forstå på ministeren, at det både gælder i relation til de brede initiativer omkring selve produktionen, og at det gælder i forhold til flydelaget, det skal simpelt hen være alle steder. Sådan har jeg forstået ministeren. Og hvis det ikke er alle steder, så kommer der en lovgivning. Og jeg har forstået ministeren, at der skal tages særlige initiativer i forhold til de sårbare områder.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det, jeg har sagt, er i forbindelse med midtvejsvurderingen af Vandmiljøplan II, der fuldt gennemført virkelig vil hjælpe på det her problem. Med en reduktion på 21 pct. af vores samlede ammoniakfordampning fuldt gennemført vil vi komme med den handlingsplan på ammoniak, som jeg lovede. Det vil være lige her omkring årsskiftet.

Så har jeg specifikt omkring flydelagene sagt, at dér kører vi en speciel kampagne i øjeblikket. Den tror jeg på. Skulle det vise sig, at de regler, der allerede er i gang, ikke bliver efterlevet, vil jeg komme med en lov – det kan jeg bekræfte over for hr. Søren Kolstrup – inden udgangen af indeværende kalenderår, som sikrer en bedre håndhævelse.

Men jeg håber, at vi kan klare det her med frivilligheden, og jeg må sige – det er altid noget, der skaber furore – at jeg faktisk har et ualmindelig godt samarbejde med landboorganisationerne om alle de her spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 2516

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Spørgsmål nr. S 2516, der er stillet til finansministeren af hr. Villy Søvnald, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til finansministeren (2/5 2000) af:

Villy Søvnald (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor en andel af de godt 70.000 personer, der årligt tilgik marginal- og socialgruppen i 1998, som ikke kan forventes at komme tilbage på arbejdsmarkedet, medmindre vi får et mere rummeligt arbejdsmarked og en forbedret forebyggende indsats?«

Skriftlig begrundelse

Af Finansredegørelsen 2000, tabel 5.6, side 161, fremgår det, at tilgangen til henholdsvis marginal- og socialgruppen i 1998 var henholdsvis 29.100 og 39.933. Af tabel 5.8, side 164, kan man læse, at ca. 26 pct. fra den brede marginalgruppe og ca. 16 pct. fra socialgruppen i 1996 var kommet i beskæftigelse i 1998. Altså ca. 14.000, hvilket afhængig af bevægelsen mellem marginal- og socialgruppen m.v. må betyde, at i hvert tilfælde 50.000 personer ikke er kommet tilbage til arbejdsmarkedet efter 2 år. Finansredegørelsen 2000 fastslår bl.a., »det er imidlertid også muligt at forbedre den forebyggende indsats og gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt« (side 137). Spørgeren ønsker med spørgsmålet at få belyst, hvor stor en del af de ca. 50.000 personer årligt, som ministeren forventer, kan være mål for en sådan indsats.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til fødevareministeren [om baggrunden for overskridelsen af budgetterne i Fødevedirektoratet].

Af Kristen Touborg (SF) og Jes Lunde (SF).
(Forespørgslen anmeldt 4/5 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til trafikministeren:

»Vil ministeren give Folketinget en redegørelse for status i arbejdet med den københavnske metro?«

Af Margrete Auken (SF).

(Forespørgslen anmeldt 19/1 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/1 2000).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 11. maj.

Begrundelse

Margrete Auken (SF):

Denne her forespørgsel har jo haft en historie, der ville egne sig til en revy. Først havde vi et flertal herinde for en fornuftig løsning på Nørreport, men så blev Venstre banket på plads og trak sig sammen med De Konservative. De Konservative holdt ganske vist fanen en anelse i vejret, men det magiske ord forlig tvang os igen i knæ, uanset at de vilkår, forliget blev indgået på, ganske har ændret sig. Og så trak de andre sig også, for hvorfor dog blive ved?

Vi ved jo godt, at det går skidt med minime-troen, og i øvrigt egner hele metrosagen sig til en revy. Og når det snart er det eneste sjove ved den, er det lidt ærgerligt at give afkald.

Vi gør det alligevel. Sagen er ret forfærdelig. Milliarderne ruller til et projekt, hvis umulighed vi har advaret om længe i forespørgsler, høringer, spørgsmål osv.

Indtil videre oplever københavnernes kun generne fra de gigantiske byggepladser på centrale trafiksteder. Men regningen kommer jo. Den er der gang i. Den stiger og stiger. Tidsplanerne er der også fremdrift i, de flytter sig. Det har vi nu igen fået bekræftet efter mødet i Ørestadsselskabet med følgegruppen. Nu har man fremrykket det hele til lige efter kommuneval-